

บรรณานุกรม

- กลุ่มบัณฑิตเกษตรอาสา สาขาการประมง. 2532. รวมเรื่องเกี่ยวกับกุ้งก้ามกรามและกุ้งกุลาดำ. นิตยสารเพื่อการประมง. รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์. กรุงเทพมหานคร. 72 หน้า.
- กลุ่มสถิติและสารสนเทศการประมง. 2538. สถิติผลผลิตการเลี้ยงสัตว์น้ำจืด ประจำปี 2538. เอกสารฉบับที่ 9/2541. กองเศรษฐกิจการประมง, กรมประมง, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 57 หน้า.
- กลุ่มสถิติและสารสนเทศการประมง. 2539. สถิติผลผลิตการเลี้ยงสัตว์น้ำจืด ประจำปี 2539. เอกสารฉบับที่ 11/2542. กองเศรษฐกิจการประมง, กรมประมง, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 57 หน้า.
- กลุ่มวิเคราะห์สถิติการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด. 2540. สถิติผลผลิตการเลี้ยงสัตว์น้ำจืด ประจำปี 2540. เอกสารฉบับที่ 7/2543. กองเศรษฐกิจการประมง, กรมประมง, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 61 หน้า.
- กลุ่มวิเคราะห์สถิติการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด. 2541. สถิติผลผลิตการเลี้ยงสัตว์น้ำจืด ประจำปี 2541. เอกสารฉบับที่ 5/2544. กองเศรษฐกิจการประมง, กรมประมง, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 61 หน้า.
- กลุ่มวิเคราะห์สถิติการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด. 2542. สถิติผลผลิตการเลี้ยงสัตว์น้ำจืด ประจำปี 2542. เอกสารฉบับที่ 7/2545. กองเศรษฐกิจการประมง, กรมประมง, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 63 หน้า.
- กลุ่มวิจัยและวิเคราะห์สถิติการประมง. 2543. สถิติผลผลิตการเลี้ยงสัตว์น้ำจืด ประจำปี 2543. เอกสารฉบับที่ 1/2546. ศูนย์สารสนเทศ, กรมประมง, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 65 หน้า.
- ขจร เจริญศรี และฉัตรชัย ศรีไชย. 2536. แบคทีเรียพื้นฐาน. ตำราของคณะกรรมการช่างาน เพื่อพัฒนาและประสานงานในด้านการสอนและการวิจัยในสาขาจุลชีววิทยา ปรสตีวิทยา และอิมมูโนวิทยา มหาวิทยาลัยมหิดล. โรงพิมพ์ศิริยอด. กรุงเทพมหานคร. หน้า 28-45.
- จิราพร เกษรจันทร์, สิทธิ บุญนัตถลน และอุษณีย์ เจษฎาไกรสร. 2530. โรคดาวเรืองในลูกกุ้ง ก้ามกราม. เอกสารวิชาการฉบับที่ 67. สถาบันประมงน้ำจืดแห่งชาติ, กรมประมง. 11 หน้า.
- ดาร์ณี แซ่ห่วย, อนันต์ ต้นสุตะพานิช และลิลลา เรืองแป้น. 2530. *Vibrio harveyi* สาเหตุของโรค แบคทีเรียเรืองแสงของลูกกุ้งแชบ๊วย (*Penaeus merguensis*). เอกสารวิชาการฉบับที่ 6. ฝ่ายทดลองและวิจัยเพื่อการเพาะเลี้ยง กองประมงน้ำจืด, กรมประมง, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 11 หน้า.

- ชนกันต์ จิตมนัส. 2547. คู่มือปฏิบัติการวิชาโรคปลา (Fish Disease Laboratory Manual).
ภาควิชาเทคโนโลยีการประมง คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้. 41 หน้า.
- ชลอ ลิมสุวรรณ. 2543. กุ้งไทย 2000. เจริญรัฐการพิมพ์. กรุงเทพมหานคร. 260 หน้า.
- ทีมงานสัตว์น้ำเศรษฐกิจ. 2546. 7 สัตว์น้ำเด่นที่นำลงทุน. สำนักพิมพ์สาระสร้างสรรค์. นนทบุรี.
136 หน้า.
- นงลักษณ์ สุวรรณพินิจ. 2544. แบคทีเรียที่เกี่ยวข้องกับโรค. ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. NOBLE PRINT. กรุงเทพมหานคร. 400
หน้า.
- นิลุบล กิจอันเจริญ. 2544. โรคปลาที่เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย. เอกสารประกอบคำสอนวิชา 118
341 โรคปลาและปรสิตสัตว์น้ำ. ภาควิชาประมง คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
100 หน้า.
- ประภาส โฉลกพันธุ์รัตน์. 2541. สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังทางการประมง. เอกสารประกอบคำ
สอนวิชา 118 201 สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังทางการประมง. ภาควิชาประมง คณะ
เกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 322 หน้า.
- ปริยา พวงสำลี. 2541. พันธุศาสตร์ระดับโมเลกุลกับการเจริญพัฒนาของพืช. ภาควิชาชีววิทยา
คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 161 หน้า.
- ฝ่ายสถิติและประมวลผล. 2532. สถิติผลผลิตการเลี้ยงสัตว์น้ำจืด ประจำปี 2532. เอกสาร
ฉบับที่ 7/2534. กองนโยบายและแผนงานประมง, กรมประมง, กระทรวงเกษตรและ
สหกรณ์. 58 หน้า.
- ฝ่ายสถิติและประมวลผล. 2533. สถิติผลผลิตการเลี้ยงสัตว์น้ำจืด ประจำปี 2533. เอกสาร
ฉบับที่ 6/2535. กองนโยบายและแผนงานประมง, กรมประมง, กระทรวงเกษตรและ
สหกรณ์. 51 หน้า.
- ฝ่ายสถิติและสารสนเทศการประมง. 2545. สถิติการประมงแห่งประเทศไทย ปี พ.ศ. 2545.
กองเศรษฐกิจการประมง, กรมประมง, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 80 หน้า.
- พจน์ ศรีบุญลือ, โสพิศ วงศ์คำ และพัชรี บุญศิริ. 2543. ตำราชีวเคมี. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
ขอนแก่น. ขอนแก่น. 576 หน้า.
- ยนต์ มุสิก. 2529. การเพาะเลี้ยงกุ้งก้ามกราม. ภาควิชาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ คณะประมง
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 146 หน้า.
- วิภาวดี แมนมนตรี. 2540. Vibrionaceae. ใน: แบคทีเรียวิทยาคลินิก. พัฒนา ศรีเบญจลักษณ์
และอรุณลักษณ์ สุลิตานนท์ (บรรณาธิการ). หน้า 5.1-5.25. ภาควิชาจุลชีววิทยาคลินิก
คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศุภชัย นิลวานิช. 2543. กลเม็ดสร้างอนาคตกับกุ้งก้ามกราม. บริษัทพิมพ์พรินต์ติ้ง เซ็นเตอร์.
กรุงเทพมหานคร. 104 หน้า.

- อนันต์ ตันสุตะพานิช และพจนีย์ แพงไพรี. 2524. การปฏิบัติการเสริมกำลังผลิตพันธุ์กุ้ง
 ก้ามกราม ณ สถานีประมงจังหวัดฉะเชิงเทรา. เอกสารเผยแพร่สถานีประมงจังหวัด
 ฉะเชิงเทรา. 14 หน้า.
- Aguirre-Guzmán, G., R. Vázquez-Juárez and F. Ascencio. 2001. Differences in the
 susceptibility of American White Shrimp Larval Substages (*Litopenaeus vannamei*)
 to four *Vibrios* species. **Journal of Invertebrate Pathology** 78:215-219.
- Alabi, A. O., D. A. Jones and J. W. Latchford. 1999. The efficacy of immersion as
 opposed to oral vaccination of *Penaeus indicus* larvae against *Vibrio harveyi*.
Aquaculture 178:1-11.
- Alcaide, E., C. Gil-Sanz, E. Sanjuán, D. Esteve, C. Amaro and L. Siveira. 2001.
Vibrio harveyi causes disease in seahorse, *Hippocampus* sp.. **Journal of Fish Diseases**
 24:311-313.
- Alcaide, E.. 2003. Numerical taxonomy of Vibrionaceae isolated from cultured
 Amberjack (*Seriola dumerili*) and surrounding water. **Current Microbiology**
 46:184-189.
- Baticados, M. C. L., C. R. Lavilla-Pitogo, E. R. Cruz-Lacierda, L. D. de la Pena and
 N. A. Sunaz. 1990. Studies on the chemical control of luminous bacteria *Vibrio*
harveyi and *Vibrio splendidus* isolated from diseased *Penaeus monodon* larvae and
 rearing water. **Diseases of Aquatic Organisms** 9:133-139.
- Baumann, P. and R. H. W. Schubert. 1965. Family II Vibrionaceae. In: **Bergey's Manual
 of Systematic Bacteriology Volume 1**. N. R. Krieg (Eds). pp. 516-548. Williams
 and Wilkins, Baltimore, London.
- Blake, P. A., D. T. Allegra, J. D. Snyder, T. J. Barrett, L. McFarland, C. T. Caraway,
 J. C. Feeley, J. P. Craig, J. V. Lee, N. D. Puhr and R. A. Feldman. 1980. Cholera-
 A Possible Endemic Focus in the United States. **North England Journal Medicine**
 302(6):305-309.
- Bluth, B. J., S. E. Frew and B. McNally. 1997. Cell-Cell Communication and the *lux*
 operon in *Vibrio fischeri*. Available Source: [http://info.bio.cmu.edu/courses/
 03441/TermPapers/ 97TermPapers/lux/default.html](http://info.bio.cmu.edu/courses/03441/TermPapers/97TermPapers/lux/default.html). October 2, 2005.
- Caccamo, D., F. D. Cello, R. Fani, C. Gugliandolo and T. L. Maugeri. 1999. Polyphasic
 approach to the characterization of marine luminous bacteria. **Research in
 Microbiology** 150:221-230.

- Cao, J. G. and E. A. Meighen. 1993. Biosynthesis and Stereochemistry of the Autoinducer Controlling Luminescence in *Vibrio harveyi*. **Journal of Bacteriology** 175(12):3856–3862.
- Castro, D., M. J. Pujalte, L. Lopez-Cortes, E. Garay and J. J. Borrego. 2002. *Vibrios* isolated from the culture manila clam (*Ruditapes philipinarum*): numerical taxonomy and antibacterial activities. **Journal of Applied Microbiology** 93:438–447.
- Coelho, A., A. C. P. Vicente, M. A. S. Baptista, H. Momen, F. A. R. W. Santos and C. A. Salles. 1995. The distinction of pathogenic *Vibrio cholerae* groups using arbitrarily primed PCR fingerprints. **Research in Microbiology** 146:671–683.
- Coleman, S. S. and J. D. Oliver. 1996. Optimization of conditions for the polymerase chain reaction amplification of DNA from culturable and nonculturable cells of *Vibrio vulnificus*. **FEM Microbiology Ecology** 19:127–132.
- Conejero, M. J. U. and C. T. Hedreyda. 2003. Isolation of partial *toxR* gene of *Vibrio harveyi* and design of *toxR*-targeted PCR primers for species detection. **Journal of Applied Microbiology** 95:602–611.
- Czyz, A., K. Plata, G. Wegrzyn. 2002. Induction of light emission by luminescent bacteria treated with UV light and chemical mutagens. **Journal of Applied Genetics** 43(3):377–389.
- Frackman, S., M. Anhalt and K. H. Nealson. 1990. Cloning, Organization and Expression of the Bioluminescence Genes of *Xenorhabdus luminescens*. **Journal of Bacteriology** 172(10):5767–5773.
- Haygood, M. G. 1993. Light organ symbioses in fishes. **Critical Reviews in Microbiology** 19(4):191–216.
- Hernández, G. and J. Mos. 2004. Molecular identification of pathogenic and nonpathogenic strains of *Vibrio harveyi* using PCR and RAPD. **Applied Microbiology Biotechnology** 63:722–727.
- Hillis, D. M. and C. Moritz. 1990. **Molecular Systematics**. Sinauer Associates, Inc., Massachusetts. 588 p.
- Hoffmann, T. J., B. Nelson, R. Darouiche and T. Rosen. 1988. *Vibrio vulnificus* Septicemia. **Archived International Medicine** 148(8):1825–1827.
- Holthuis, B. 1980. **FAO species catalogue. Vol. 1. Shrimps and prawns of the world.** An annotated catalogue of species of interest to fisheries. **FAO Fish Synop.** 125(1):261p.

- Illarionov, B. A., V. M. Blinov, A. P. Douchenko, M. V. Protopopova, V. A. Karginov, N. P. Mertvetsov and J. I. Gitelson. 1990. Isolation of bioluminescent functions from *Photobacterium leiognathi*: analysis of *luxA*, *luxB*, *luxG* and neighboring genes. **Gene** 80(1):89–94.
- Kim, M. S. and H. D. Jeong. 2001. Development of 16s rRNA targeted PCR methods for the detection and differentiation of *Vibrio vulnificus* in marine environments. **Aquaculture** 193:199–211.
- Kong, R. Y. C., S. K. Y. Lee, T. W. F. Law, S. H. W. Law and R. S. S. Wu. 2002. Rapid detection of six types of bacterial pathogens in marine waters by multiplex PCR. **Water Research** 36:2802–2812.
- Kourany, M. and M. A. Vasquez. 1975. The first reported case from Panama of acute gastroenteritis caused by *Vibrio parahaemolyticus*. **American Journal of Tropical Medical Hygiene** 24(4):638–640.
- Leano, E. M., C. R. Lavilla-Pitogo and M. G. Paner. 1998. Bacterial flora in the hepatopancreas of pond-reared *Penaeus monodon* juveniles with luminous vibriosis. **Aquaculture** 164:367–374.
- Lee, J. H., R. J. Mitchell and M. B. Gu. 2004. Enhancement of the multi-channel continuous monitoring system through the use of *Xenorhabdus luminescens lux* fusion. **Biosensors and Bioelectronics** 20:475–481.
- Liu, P. C., K. K. Lee, K. C. Yui, G. H. Kou and S. N. Chen. 1996. Isolation of *Vibrio harveyi* from diseased Kuruma Prawns *Penaeus japonicus*. **Current Microbiology** 33:129–132.
- Lightner, D. V. and R. M. Redman. 1998. Shrimp diseases and current diagnostic methods. **Aquaculture** 164:201–220.
- Losick, R. and D. Kaiser. 1997. Why and how bacteria communicate. **Scientific American** 276(2):68–73.
- McDougald, D., S. A. Rice and S. Kjelleberg. 2000. The marine pathogen *Vibrio vulnificus* encodes a putative homologue of the *Vibrio harveyi* regulatory gene, *luxR*: a genetic and phylogenetic comparison. **Gene** 248:213–221.

- Nash, G., C. Nithimathachoke, C. Tungmandi, A. Arkarjamorn, P. Prathanpipat and P. Ruamthaveesub. 1992. Vibriosis and its control in pond-reared *Penaeus monodon* in Thailand. In: M. Shariff, R. P. Subasinghe, J. R. Arthur (Eds), Diseases in Asian Aquaculture I. **Fish Health Section**. Asian Fisheries Society, Manila, Philippines, pp.143–155.
- Nealson, K. H. and J. W. Hastings. 1979. Bacterial bioluminescence: its control and ecological significance. **Microbiological Reviews** 43:496–518.
- New, M. B. 1988. **Freshwater Prawns: Status of Global Aquaculture, 1987**. NACA Technical Manual No.6. A World Food Day Publication of the Network of Aquaculture Centres in Asia. Bangkok, Thailand. 58p.
- Nolan, C. M., J. Ballard, C. A. Kaysner, J. L. Lilji, L. P. Jr Williams and F. C. Tenover. 1984. *Vibrio parahaemolyticus* Gastroenteritis. An outbreak associated with raw oysters in the Pacific Northwest. **Diagnosis Microbiology of Infectious Diseases** 2(2):119–128.
- Nyholm, S. and M. J. McFall-Ngai, 2003. Dominance of *Vibrio fischeri* in Secreted Mucus outside the Light Organ of *Euprymna scolopes*: the First Site of Symbiont Specificity. **Applied and Environmental Microbiology** 69(7):3932–3937.
- Oakey, H. J., N. Levy, D. G. Bourne, B. Cullen and A. Thomas. 2003. The used of PCR to aid in the rapid identification of *Vibrio harveyi* isolates. **Journal of Applied Microbiology** 95:1293–1303.
- Pass, D. A., R. Dybdahl and M. M. Mannion. 1987. Investigations into the causes of Mortality of the pearl oyster, *Pinctada maxima* (Jamson), in Western Australia. **Aquaculture** 65(2):149–169.
- Pedersen, K., L. Verdonck, B. Austin, D. A. Austin, A. R. Blanch, P. A. D. Grimont, J. Jofre and S. Koblavi, J. L. Larsen, T. Tiainen, M. Vigneulle and J. Swings. 1998. Taxonomic Evidence that *Vibrio carchariae* Grimes *et al.*, 1985 is a Junior Synonym of *Vibrio harveyi* (Johnson and Shunk, 1936) Baumann *et al.*, 1981. **International Journal of Systematic Bacteriology** 48:749–758.
- Pujalte, M. J., A. Sitja-Bobadilla, M. C. Macian, C. Belloch, P. Alvarez-Pellitero, J. Perez-Sanchez, F. Uruburu and E. Garay. 2003. Virulence and Molecular Typing of *Vibrio harveyi* Strains Isolated from Cultured Dentex, Gilthead Sea Bream and European Sea Bass. **Systematic and Applied Microbiology** 26:284–292.

- Ramaiah, N., J. Chun, J. Ravel, W. L. Straube, R. T. Hill and R. R. Colwell. 2000a. Detection of Luciferase gene sequences in nonluminescent bacteria from the Chesapeake Bay. **FEM Microbiology Ecology** 33: 27–34.
- Ramaiah, N., R. T. Hill, J. Chun, J. Ravel, M. H. Matte, W. L. Straube and R. R. Colwell. 2000b. Use of a *chiA* probe for detection of chitinase genes in bacteria from the Chesapeake Bay. **FEMS Microbiology Ecology** 34:63–71.
- Saeed, M. O.. 1995. Association of *Vibrio harveyi* with mortalities in cultured marine fish in Kuwait. **Aquaculture** 136:21–29.
- Sambrook, J. and D. W. Russell. 2001. **Molecular Cloning a Laboratory Manual**. 3rd ed. Cold Spring Harbor Laboratory Press, Cold Spring Harbor, New York.
- Santos, Y., J. L. Romalde, I. Bandín, B. Magariños, S. Núñez, J. L. Barja and A. E. Toranzo. 1993. Usefulness of the API-20E system for the identification of bacterial fish pathogens. **Aquaculture** 116(2): 111–120.
- Shimada, T., E. Arakawa, K. Itoh, Y. Koitsu, T. Okitsu, S. Yamai, M. Nishino and T. Nakajima. 1995. Causative agent of the so-called “light disease of shrimps” is luminescent *Vibrio cholerae* non-O1. **Nippon Saikingaku Zasshi** 50(3):863–870.
- Soto-Rodriguez, S. A., A. Roque, M. L. Lizarraga-Partida, A. L. Guerra-Flores and B. Gomez-Gill. 2003. Virulence of Luminous *Vibrios* to *Artemia franciscana* nauplii. **Diseases of Aquatic Organisms** 53(3): 231–240.
- Sudheesh, P. S., K. Jie and H. S. Xu. 2002. Random amplified polymorphic DNA-PCR typing of *Vibrio parahaemolyticus* and *V. alginolyticus* isolated from cultured shrimps. **Aquaculture** 207:11–17.
- Thompson, F. L., B. Hoste, K. Vandemeulebroecke and J. Swings. 2001a. Genomic Diversity Amongst *Vibrio* Isolates from Different Sources Determined by Fluorescent Amplified Fragment Length Polymorphism. **Systematic Applied Microbiology** 24: 520–538.
- Thompson, F. L., B. Hoste, K. Vandemeulebroecke, K. Engelbeen, R. Denys and J. Swings. 2002b. *Vibrio trachuri* Iwamoto *et al.* 1995 is a junior synonym of *Vibrio harveyi* (Johnson and Shunk 1936) Baumann *et al.* 1981. **International of Journal Systematic and Evolutionary Microbiology** 52:973–976.
- Urakawa, H., K. Kita-Tsukamoto, K. Ohwada. 1997. 16S rDNA genotyping using PCR/RFLP (restriction fragment length polymorphism) analysis among the family Vibrionaceae. **FEMS Microbiology Letters** 152: 125–132.

- Valle, L. D., L. Zanella, P. Belvedere and L. Colombo. 2002. Use of random amplification to develop a PCR detection method for the causative agent of fish pasteurellosis, *Photobacterium damsela* subsp. *piscicida* (Vibrionaceae). **Aquaculture** 207:187-202.
- Vandenbergh, J., L. Verdonck, R. Robles-Arozarena, G. Rivera, A. Bolland, M. Balladares, B. Gomez-Gil, J. Calderon, P. Sorgeloos and J. Swings. 1999. *Vibrios* Associated with *Litopenaeus vannamei* Larvae, Postlarvae, Broodstock and Hatchery Probiotics. **Applied and Environmental Microbiology** 65(6):2592-2597.
- Vandenbergh, J., F. L. Thompson, B. Gomez-Gil and J. Swings. 2003. Phenotypic Diversity Amongst *Vibrio* Isolates from Marine Aquaculture Systems. **Aquaculture** 219:9-20.
- Vickery, M. C. L., A. L. Smith, A. DePaola, D. D. Jones, R. J. Steffan and A. K. Bej. 1998. Optimization of the arbitrarily-primed polymerase chain reaction (AP-PCR) for intra-species differentiation of *Vibrio vulnificus*. **Journal of Microbiological Methods** 33:181-189.
- Wegrzyn, G. and A. Czyz. 2002. How do marine bacteria produce light, why are they luminescent, and can we employ bacterial bioluminescence in aquativ biotechnology. **Oceanologia** 44(3):291-305.
- Wei, C. J., B. Lei and S. C. Tu. 2001. Characterization of the Binding of *Photobacterium phosphoreum* P-flavin by *Vibrio harveyi* Luciferase. **Archives of Biochemistry and Biophysics** 396(2):199-206.
- Xu, B., H. S. Xu, W. S. Ji and J. Shi. 1994. Pathogens and pathogenicity to *Penaeus orientalis* Kishinouye. **Acta Oceanologica Sinica** 13(2):297-304.
- Zafran, D. Roza, I. Koesharyani, F. Johnny and K. Yuasa. 1998. **Manual for Fish Diseases Diagnosis**, Marine Fish and Crustacean Diseases in Indonesia. Gondol Research Station for Coastal Fisheries and JICA. pp. 31-33.
- Zhang, X-H. and B. Austin. 2000. Pathogenicity of *Vibrio harveyi* to salmonids. **Journal of Fish Diseases** 23:93-102.
- Ziegler, M. M. and T. O. Baldwin. 1981. Biochemistry of bacterial bioluminescence. **Current Topics in Bioenergetics** 12:131-170.